

**red. Mariusz Brodnicki, Anna Jarmołowska,
Franciszek Makurat, Artur Bracki**

**DEPRESJA. WYBRANE ASPEKTY
ŻYWIENIOWE, PSYCHOLOGICZNE
I HUMANISTYCZNE**

Gdańsk – Kijów 2018

УДК 327+351.746]:007](082)=111
ББК 66.4я43+67.401я43+32.81я43
Б40

Reviewers:

I part – Michał Boraczyński, doctor of pedagogical sciences, assistant professor at Olsztyńska Szkoła Wyższa (Poland); II part – Mariya Bracka, Doctor of Sciences in Philological, associate professor Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine).

Depression. Selected nutritional, psychological and human-
Б40 istic aspects / Ed. Mariusz Brodnicki, Anna Jarmołowska, Franciszek Makurat, Artur Bracki. . – K.: Talkom, 2018. – 240 p.

ISBN 978-617-7397-15-0

The purpose of the collection is to highlight the issue of depression from the perspective of the science of health and the humanities. This calls for a division into two parts, in which through depression optics as the main subject of analysis is revealed through the knowledge of nutrition optics, the position of psychology (Part I) and humanitarian sciences (II p.). Separate intelligence is relevant to current research within modern Poland and Ukraine, often enriched with historical parallels and projections for the future. Due to the fact that human development opportunities depend on the social system, the opportunities for developing countries, including Poland or Ukraine, depend on social consciousness. An important component of the latter is the culture of life, the greatest threat to which there is always depression.

**УДК 327+351.746]:007](082)=111
ББК 66.4я43+67.401я43+32.81я43**

ISBN ISBN 978-617-7397-15-0

© Mariusz Brodnicki,
Anna Jarmołowska,
Franciszek Makurat,
Artur Bracki — 2018

ROZDZIAŁ 2.

TRAUMATYCZNE DOŚWIADCZENIA PIERWSZEJ POŁOWY XX WIEKU: WYMIAR GENDER

Snizana Żyhun

Uniwersytet imienia Borysa Hrinchenki w Kijowie, Ukraina

ORCID ID: 0000-0003-1193-2949

INTERPRETACJA ŚMIERCI DZIECKA W TEKSTACH KOBIECYCH LAT 20. XX WIEKU

W ostatnim półwieczu literaturoznawstwo aktywnie włącza pojęcia z innych dyscyplin, zamieniając je w narzędzia ekstrapolacji ludzkiego doświadczenia i wpisując w teksty literackie. Jedną z tych koncepcji było trauma – wynik doświadczenia istotnych emocjonalnie niepożądanymi zdarzeń, które są poza normalnym ludzkim doświadczeniem i zakłócają zwykłe funkcjonowanie psychiki. W psychologii mówi się o traumie od czasu badań Sigmunda Freuda, który, zgłębiając histerię, doszedł do wniosku, że dla większości pacjentów z urazową nerwicą typowa jest niezdolność do uporządkowanego wyrażenia opisu swojego życia, w szczególności poprzez „luki” w pamięci, gdy ważne etapy traumy zostaną utracone, ocenzone lub wyparte (*Fragment analizy pewnej hysterii*, 1905). Później, analityk dochodzi do wniosku, że bez możliwości wspomnienia tego co wyparte, chory nie przekonuje się o poprawności przekazanych mu konstrukcji, stąd powtarza wyparte doświadczenie jako teraźniejszość, zamiast wspominać je jak przeszłość. W ten sposób trauma determinuje opowieść, przekształcając się z „luki” w symboliczną strukturę („niepowiązana historia”) w zasadę tworzącą strukturę (obsesyjne powtarzanie)” [Ушакин 2009, s. 11].

Interpretując doświadczenia pierwszej wojny światowej Freud sformułował tzw. energetyczną koncepcję traumy, zgodnie z którą

9. Яволовська Н. Мати // Плужанин. – 1927. – №4 – С. 6-8.

10. Chodorow N. *The Reproduction of Mothering: Psychoanalysis and the Sociology of Gender*. – Berkeley and London: University of California Press [1979] – 263 p.

11. Langer L. *Holocaust Testimonies. The Ruins of Memory* /L. Langer. – New Haven and London 1991. – 336 p.

12. Neimeyer R. *Meaning Reconstruction and the Experience of Loss* /R. Neimeyer. – Washington, DC: American Psychological Association, 2006. – 157 p.

13. Rich A. *Of Woman Born. Motherhood as Experience and Institution*. – New York-London : W.W. Norton & Company, 1986. – 308 p.

14. Van der Kolk B. *The body keeps the score: Memory and the evolving psychobiology of posttraumatic stress* // *Harvard Review of Psychiatry*. –1994. – № 1. – Pp. 258–275.

15. Vickroy L. *Trauma and Survival in Contemporary Fiction*. Charlottesville: U of Virginia P, 2002. XVI + 266 pp.

Informacja o autorce:

Żyhun Snizana Witalijwna, doktor habilitowany nauk filologicznych, docent Katedry Literatury Ukrainńskiej i Komparatystyki, Instytut Filologii, Uniwersytet imienia Borysa Hrinchenki w Kijowie.